

Családi szocializáció

A kora gyermekkori időszak jelentősége

- A terhesség és az első életevek meghatározó szerepe
- Tudományos eredmények: kockázati tényezők – szociális/érzelmi és kognitív következmények
- A megfelelő gondozáshoz, neveléshez ismeretekre van szükség
- Integrált programok

Diagnózis I.

- Szakterületek, intézmények egymástól elszigetelt működése; intézmények és családok közötti elégtelen kapcsolat
- Otthonmaradást ösztönző készpénzes támogatások túlsúlya –elégtelen szolgáltatási kínálat
- Védőnői hálózat elégtelen működése
- A mérések nem hasznosulnak

Diagnózis II.

- Bölcsődei ellátás problémái
- Családi napközi
- Óvodai ellátás problémái
- Gyerekjóléti szolgálat: tűzoltás, tüneti kezelés
- „Segítő” szakmák: alacsony presztízs, bér
- A probléma felismerésére épülő programok: Gyermekesély

Javaslatok I.

- Holisztikus szemléletű, integrált, az intézmények és családok partnerségén alapuló, átfogó program; a fejlődési eredmények mérése és értékelése
- A védőnői hálózat megerősítése, megújítása, funkcióinak bővítése
- Jelzőrendszer kialakítása: standardizálás, módszertani központ létrehozása, teljes körű állapotfelmérés, adatvédelem

Javaslatok II.

- A „Biztos kezdet” program megerősítése, kiterjesztése
- A napközbeni ellátás terén rugalmas szolgáltatási kínálat kialakítása
- A kisgyermek-kori fejlődésre vonatkozó korszerű ismeretek, módszerek beépítése a gyakorlatba
- Gyermekesély program

Esélyegyenlőség - deszegregáció

A probléma társadalmi gyökerei

- Nagyon alacsony iskolázottság
- Nagyon alacsony foglalkoztatási ráta
- Erős települési, lakóövezeti, térségi koncentráció és szegregáció
- A fentiekből következő súlyos szocializációs deficit
- A társadalmi helyzet újratermelődésének nagyon nagy valószínűsége
- Nem roma probléma

A probléma közoktatási vetülete

A közoktatási rendszer nem képes csökkenteni a hátrányokat.

- A közoktatási szolgáltatások minőségének szélsőséges különbségei
- Szegregáció
- Pedagógiai fatalizmus, a probléma etnicizálása
- A magasabb társadalmi státuszú szülők nyomásgyakorlása

Diagnózis I. Területi koncentráció

- Gettó és gettósodó települések
- Egyéb szegregátumok
- Gettósodó térségek: 8 olyan kistérség, ahol a roma tanulók aránya eléri a 40%-ot. (Az országos arány 15%)
- Következmény: iskolai szegregáció

A hátrányos helyzetű gyerekek aránya a hátrányos helyzetűek aránya alapján

	1.kvartilis	2.kvartilis	3.kvartilis	4.kvartilis
2004	0,002	9,9	27,7	59,1
2005	0,95	15,2	33,8	64,9
2006	1,4	14,4	32,4	64,1
2007	2,6	16,2	34,2	65,3
Varga Júlia				

A szegregáció okai

- Lakóhelyi szegregáció (egyiskolás települések)
- Középosztályi gyerekek elvándorlása: az anya iskolázottsága meghatározó
- Középosztályi szülők pressziója (iskolán belüli szegregáció)
- Finanszírozási szempontok

A szegregáció következményei

- A pedagógiai szolgáltatások alacsonyabb színvonala
- A tárgyi feltételek alacsonyabb színvonala
- Pedagógus kontraszelekció
- Pedagógiai fatalizmus
- A kortárs-csoportól való tanulás lehetőségének hiánya

Diagnózis II.: szelekció

- Elégtelen óvodáztatás
- Korai szelekció az általános iskolába való belépéskor: gyógypedagógiai beiskolázás, tagozatok, stb.
- További szelekció az általános iskola felsőbb osztályaiban
- Lemorzsolódás, magántanulók, kompetenciahiány
- Szelektált középfokú továbbtanulás

Javaslatok I.

- Óvodáztatási helyzet javítása
- A korai szelekció radikális csökkentése (SNI).
- Egyiskolás települések gettóiskoláiban minőségi fejlesztés.
- Többiskolás településeken deszegregáció, befogadó iskolákban feltételek biztosítása, nem önkormányzati iskolák bevonása.

Javaslatok II.

- A pedagógusképzés reformja
- A pedagógusok bérezésének teljesítményarányos átalakítása
- A lemorzsolódás csökkentése
- Esélyegyenlőség alapú és ellenőrzött támogatáspolitikai